Załącznik do Zarządzenia 4/2025 Dyrektora
Biblioteki Publicznej Gminy Grodzisk Mazowiecki

Strategia Rozwoju
Biblioteki Publicznej Gminy Grodzisk Mazowiecki
na lata 2025-2030

Styczeń 2025

Spis treści:

I. Metodologia
II. Analiza aktualnej sytuacji biblioteki
1. Podstawy prawne funkcjonowania Biblioteki
2. Sytuacja lokalowa
3. Struktura organizacyjna i zatrudnienie
4. Zbiory
5. Komputeryzacja (nowe technologie)
6. Wybrane aspekty działalności kulturalnej i popularnonaukowej
7. Działalność na rzecz bibliotek publicznych powiatu grodziskiego

III. Wizja i Misja Biblioteki
IV. Analiza SWOT
V. Kierunki rozwoju Biblioteki na lata 2015-2020 w oparciu o nakreślone cele strategiczne.
(I.) Infrastruktura biblioteczna
(II.) Sieć biblioteczna
(III.) Zbiory Biblioteki
(IV.) Czytelnicy
(V.) Komputeryzacja i automatyzacja
(VI.) Informacja i komunikacja
(VII.) Promocja, edukacja, kultura, partnerstwo
(VIII.) Organizacja pracy i zarządzanie
VI. System wdrożenia i monitorowania

I. Metodologia

Przyczyną do podjęcia opracowania *Strategii Rozwoju Biblioteki Publicznej Gminy Grodzisk Mazowiecki na lata 2025-2030* jest dążenie do ciągłego doskonalenia usług świadczonych na rzecz środowiska społecznego, w oparciu o nowoczesne standardy, technologie i zmieniające się oczekiwania użytkowników. Strategia ma stanowić narzędzie do skutecznego rozwoju placówki. Strategia jest rezultatem rozmów z czytelnikami Biblioteki, mieszkańcami gminy Grodzisk Mazowiecki, partnerami Biblioteki, jak też pracy własnej zespołu Biblioteki.
Proces tworzenia niniejszej strategii obejmował kilka faz, wśród których wyróżnić można:
1. Fazę prac przygotowawczych, która obejmowała m.in. czynności związane z diagnozą obecnego stanu Biblioteki oraz wstępną identyfikacją kluczowych problemów, a następnie wyznaczenie potencjalnych kierunków rozwoju Biblioteki na lata 2025-2030;
2. Fazę pracy warsztatowej zespołu Biblioteki polegające na przeprowadzeniu analizy SWOT oraz wytyczenie obszarów działań strategicznych /tj. sieć biblioteczna, infrastruktura biblioteczna, zbiory, informatyzacja, obsługa czytelników i innych użytkowników, działalność informacyjno-edukacyjna, dziedzictwo kulturowe, działalność kulturalna, promocja czytelnictwa, książki oraz biblioteki, rozwój zawodowy pracowników.
4. Fazę konsultacji mającej na celu poznanie oraz hierarchizację celów i potrzeb czytelników Biblioteki i mieszkańców gminy;
5. Fazę ostatecznego wyboru celów strategicznych, operacyjnych, kierunków działań oraz ustaleniu listy konkretnych zadań;
6. Fazę zatwierdzenia Strategii rozwoju Biblioteki Publicznej Grodzisk Mazowiecki na lata 2025-2030
Warto też podkreślić, że *Strategia Rozwoju Biblioteki Publicznej Gminy Grodzisk Mazowiecki na lata 2025-2030* jest przygotowana z uwzględnieniem kierunku rozwoju gminy Grodzisk Mazowiecki

Analiza aktualnej sytuacji biblioteki

1. Podstawy prawne funkcjonowania Biblioteki

Od początku swojego istnienia Biblioteka Publiczna Gminy Grodzisk Mazowiecki - podlegając na przestrzeni lat różnorakim przemianom – ma swój udział w nauczaniu, wychowaniu, budzeniu i rozwijaniu zainteresowań, a przede wszystkim w zaspokajaniu potrzeb czytelniczych lokalnego społeczeństwa**.**

Biblioteka powstała 01 marca 1946 r. Od 15 maja 1991 roku Biblioteka działała w strukturze Ośrodka Kultury Gminy Grodzisk Mazowiecki. W lipcu 2005 roku wydzielono Bibliotekę ze struktury Ośrodka Kultury i nadano jej nazwę Biblioteka Publiczna Gminy Grodzisk Mazowiecki. Od 01 października 2008r. Biblioteka przejęła zadania biblioteki powiatowej dla powiatu grodziskiego.

Biblioteka jest instytucją kultury posiadającą osobowość prawną. Organizatorem Biblioteki jest gmina Grodzisk Mazowiecki. Siedzibą Biblioteki jest miasto Grodzisk Mazowiecki, a terenem jej działalności powiat grodziski w województwie mazowieckim.

Funkcjonowanie Biblioteki, jej cele i zadania, regulują w dużej mierze obowiązujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej
2. Ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach
3. Porozumienie z dnia 30 września 2008r. w sprawie powierzenia Bibliotece Publicznej Gminy Grodzisk Mazowiecki zadań powiatowej biblioteki publicznej dla powiatu grodziskiego.
4. Statut Biblioteki Publicznej Gminy Grodzisk Mazowiecki.
5. Inne wewnętrzne akty prawne

2. Sytuacja lokalowa

Na przestrzeni lat zmieniała się zarówno lokalizacja jak i warunki lokalowe Biblioteki głównej oraz filii. Funkcjonująca od 2008 roku biblioteka w budynku Centrum Kultury w październiku 2018 roku otrzymała siedzibę w nowo wybudowanym budynku Mediateki w Grodzisku Mazowieckim. Mediateka to innowacyjny projekt, który służy integracji społecznej. Budynek położony wśród drzew, w bezpośrednim sąsiedztwie Parku Skarbków w swoim nowoczesnym designie zachowuje elementy zachęcające do spędzania w bibliotece wolnego czasu. Przeszklone okna z widokiem na okolicę i ergonomiczne wyposażenie umilają czas tu spędzony. Budynek stanowi ponad 2500 tys. m^2. Składa się z trzech kondygnacji. Na parterze znajduje się sala wielofunkcyjna z dostępem do aneksu kuchennego, sala telewizyjna, sala fitness oraz sala widowiskowa. Na pierwszym piętrze znajdą Państwo salę muzyczną, a drugie piętro zajmuje Biblioteka. W przestrzeni Biblioteki jest zgromadzony księgozbiór dla dorosłych, młodzieży i dzieci. Ponadto do dyspozycji mieszkańców jest sala „box dla dzieci" i sala nowych technologii - YouMedia.

Biblioteka posiada 3 filie (1 miejską i 2 wiejskie).

- Filia nr 1 w Kadach mieści się przy ul. Środkowej 72.
- Filia nr 2 (Pawilon Kultury) to placówka znajdująca się na największym osiedlu mieszkaniowym w Grodzisku Mazowieckim. Dynamika rozwoju tego miejsca wymagała gruntownej modernizacji obiektu i jest obecnie przebudowywana, aby spełniać oczekiwania społeczności lokalnej. Przed rozbudową powierzchnia filii miała 270m2, po rozbudowie filia nr 2 będzie miała powierzchnię 492m^2 .
- Filia nr 3 od września 2014 roku znajduje się w szkole podstawowej w Izdebnie Kościelnym. Obecnie ze względu na reorganizację i rozbudowę szkoły jej działalność jest zawieszona.

3. Struktura organizacyjna i zatrudnienie

Struktura organizacyjna zawarta w Regulaminie Organizacyjnym przestawia podział wewnętrzny jednostki zgodnie z zakresem zadań realizowanych w bibliotece. Do każdego wyodrębnionego działu, oddziału, filii czy na samodzielnych stanowiskach jest określony zakres prac i czynności. Na dzień 31 grudnia 2024r. biblioteka posiada 14,5 etatów. Dobra jakość pracy związana jest ściśle z silnymi stronami pracowników biblioteki (wykształceniem, kompetencjami, doświadczeniem, pasją, zaangażowaniem).

4. Zbiory i ruch czytelniczy. Ewelina

Biblioteka Publiczna w Grodzisku Mazowieckim gromadzi piśmiennictwo ze wszystkich dziedzin wiedzy, dla różnych grup użytkowników. Posiada literaturę piękną, literaturę naukową i popularnonaukową, zbiory multimedialne, gry planszowe oraz czasopisma. Do dyspozycji uczniów szkół podstawowych i średnich jest zestaw lektur szkolnych, opracowań, analiz i interpretacji utworów. Dostosowaniem księgozbioru dla różnych użytkowników jest literatura obcojęzyczna oraz książki z dużą czcionką. Zbiory udostępniane są na miejscu i na zewnątrz. W wypożyczalniach jest wolny dostęp do półek. Biblioteka posiada dużą kolekcję zbiorów o charakterze regionalnym, są to publikacje związane z historią i tożsamością lokalną oraz książki wydane przez lokalnych autorów. Gromadzone materiały regionalne są poddawane digitalizacji i udostępniane w Grodziskiej Bibliotece Cyfrowej. Naszym celem jest dbanie, aby księgozbiór był adekwatny do potrzeb użytkowników, który osiągamy poprzez sukcesywne zwiększenie liczby zakupywanych nowości wydawniczych, selekcję księgozbioru i organizację zbiorów. Poniższa tabela przedstawia stan księgozbioru, liczbę książek zainwentaryzowanych w danym roku (w tym z zakupu), liczbę użytkowników biblioteki oraz ilość wypożyczonych zbiorów w ciągu roku:

Rok	Zbiory ogółem	Przybyło zbiorów w woluminach (w tym zakup)	Czytelnicy	Wypożyczenia ogółem
2010	57 898	2 614 (1617)	6424	98801
2011	59 369	2 685 (1846)	8935	100790
2012	5 8812	2 673 (1941)	8004	105235
2013	57 279	2 663 (1977)	7621	109180
2014	58 154	3 439 (2751)	8941	108340
2015	61 683	3 798 (2 978)	9 782	134 767
2016	62 463	3 549 (3 045)	9 345	126 887
2017	65 087	3 174 (2 281)	9 667	110 214
2018	67 122	4 206 (3 696)	9 518	103 294
2019	73 980	7 002 (6 327)	11 849	123 997
2020	81 391	7 431 (6 477)	10 503	121 038
2021	87 736	6 325 (4 862)	10 794	131 776
2022	93 839	6 333 (4 851)	14 387	180 586
2023	82 787	5 399 (4 396)	15 485	188 024
2024	83 458	6 152 (4 506)	16 548	204 525

5. Komputeryzacja (nowe technologie)

Grodziska biblioteka to instytucja na mapie naszej gminy, która wyróżnia się w kompleksowym podejściu do wykorzystania nowych technologii na każdym etapie jej funkcjonowania. Wykorzystujemy nowatorskie rozwiązania takie jak stanowisko samodzielnej obsługi czytelniczej, książkomaty, samodzielny zapis do biblioteki on-line oraz liczne e-usługi. Nowe multimedia takie jak filmy, audiobooki, ebooki doskonale uzupełnią książkę tradycyjną w naszej bibliotece.

Początki komputeryzacji Biblioteki Publicznej Gminy Grodzisk Mazowiecki sięgają 1996 roku. Pracowano wówczas w programie MAK DOS. W 2010 roku został zakupiony program biblioteczny MATEUSZ. W tym samym roku zostały skomputeryzowane wszystkie zbiory Czytelni Naukowej, Wypożyczalni dla Dorosłych i Młodzieży oraz Oddziału dla Dzieci. Komputeryzacja w filiach przebiegała sukcesywnie w 2011 skomputeryzowano zbiory filii nr 2, a w 2012 roku wprowadzono 100% opisów w filii nr 1 oraz filii nr 3. W 2018 roku został zmieniony system komputerowy na program Sowa SQL. Obecnie komputerowa baza danych zawiera opisy katalogowe wszystkich książek, filmów, audiobooków, materiałów regionalnych.

Wszystkie wdrożone nowe technologie i e-usługi zostały zaprojektowane i spersonalizowane do potrzeb użytkowników, pozwoliło to na dostosowanie elementów pod potrzeby odbiorców oraz spójnie z wizerunkiem biblioteki.

Najważniejsze rozwiązania technologiczne i e-usługi wdrożone w bibliotece i usprawniające procesy biblioteczne:

1. Strona internetowa Biblioteki z wieloma nowatorskimi rozwiązaniami i w pełni dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych (www.biblioteka.grodzisk.pl)

2. Aplikacja mobilna- poprzez aplikację czytelnik ma dostęp do swojego konta online w telefonie, ma możliwość rezerwacji i zamówień z poziomu aplikacji, mobilną kartę biblioteczną oraz powiadomienia o terminie zwrotu i zamówieniach.

3. Zapis on-line do biblioteki - przez stronę internetową biblioteki sprzężoną z system bibliotecznym czytelnik ma możliwość zapisu, po rejestracji może samodzielnie rezerwować oraz zamawiać książki, filmy, audiobooki i gry planszowe, a także korzystać z książkomatu.

4. Książkomat czyli całodobowa biblioteka. To urządzenie pozwalające na odbiór zamówionych w bibliotece książek, filmów, audiobooków i zwrot przeczytanych. Urządzenie zlokalizowane jest na stacji PKP umożliwiając całodobowe korzystanie.

5. Rezerwacja on-line materiałów (książek, filmów, audiobooków, gier planszowych) w czasie rzeczywistym z poziomu konta Czytelnika z półki w bibliotece. Pozwala na dokonanie wypożyczenia przez Czytelnika interesujących go materiałów poprzez system, który jednocześnie informuje bibliotekarza o wpłynięciu nowego zamówienia i czytelnika o możliwości odbioru (e-mail i SMS)

6. Formularz „Zaproponuj książki on-line" na stronie WWW biblioteki dla Czytelników czyli system wysyłający do Działu Merytorycznego drogą mailową propozycje do zakupu od Czytelników.

7. System zwrotów całodobowych za pomocą urządzenia -wrzutnia. Urządzenie umożliwia zwracanie materiałów bibliotecznych przez całą dobę, jest sprzężony z systemem bibliotecznym, samodzielnie zdejmując materiały z konta Czytelnika.

8. Selfcheck samoobsługowe stanowisko biblioteczne czyli urządzenie połączone z systemem bibliotecznym, które pozwala Czytelnikowi na sprawdzenie swojego konta, dokonanie zwrotu lub wypożyczenia.

Zastosowane nowe technologie ułatwiają dostęp do zbiorów na wielu płaszczyznach, w tym również dla osób z różnymi niepełnosprawnościami. Biblioteka oferuje wypożyczenie książek w wersji cyfrowej wraz z urządzeniem Czytak, Ponadto, dostęp do stanowiska wyposażonego w sprzęt ułatwiający zdobywanie i odtwarzanie informacji osobom niedowidzącym, audiobooki i książki w wersji cyfrowej.

Sala Youmedia jest multimedialną częścią Biblioteki, pełni zarówno rolę rozrywkową jak i edukacyjną. W ramach rozwoju czytelników, Youmedia w swojej stałej ofercie oferują między innymi zajęcia programowania, konstruowania robotów, pracy z drukiem 3D. Sprzęt, w który uposażona jest Sala umożliwia prowadzenie zajęć zarówno dla czytelników na miejscu – oferta stała – jak i grup zorganizowanych z możliwością wyjazdu do placówki.

Strefa Youmedia_Open_Space zapewnia każdemu z naszych czytelników oraz użytkowników bezpłatny dostęp do zróżnicowanego nowoczesnego sprzętu. Istnieje jednak ograniczenie czasowe dotyczące korzystania ze strefy rozrywkowej, do której zaliczają się między innymi; konsola, stanowiska VR czy symulator jazdy samochodem. Z drugiej strony strefa edukacyjna nie jest objęta tą restrykcją dzięki czemu użytkownicy mają możliwość korzystania z robotów, klocków edukacyjnych, długopisów 3D oraz stołu multimedialnego bez ograniczeń.

Sala Youmedia tradycyjnie prowadzi turnieje dla osób zapisanych do społeczności Biblioteki z atrakcyjnymi nagrodami, dzięki czemu kolejne turnieje cieszą się dużą frekwencją. Uczestniczymy także na większych wydarzeniach organizowanych przez naszych lokalnych partnerów i gminę.

6. Wybrane aspekty działalności kulturalnej i popularnonaukowej

Otoczenie w którym funkcjonuje grodziska Biblioteka charakteryzuje się wysoką zmiennością i szybkimi przemianami. Gmina Grodzisk Mazowiecki jest jedną z najdynamiczniej rozwijających się gmin w Polsce. Biblioteka jako instytucja działająca na terenie gminy musi śledzić i reagować na te przemiany, dostosowywać się do nowych warunków i odpowiadać na nowe potrzeby. Na przestrzeni ostatnich lat oferta kulturalna Biblioteki wzbogaciła się o wiele nowych przedsięwzięć, w tym działania związane z czytelnictwem, działania związane z promocją wykorzystania wolnego czasu, działania edukacyjne dla dzieci, młodzieży i seniorów integracyjne działania animacyjno-kulturalne na rzecz mieszkańców oraz lokalnego środowiska. Na realizację przedsięwzięć Biblioteka wykorzystuje własne środki, fundusze samorządowe, od sponsorów oraz pozyskuje środki zewnętrzne. Zajęcia które na stałe wpisały się w działania Biblioteki to: zajęcia literacko-edukacyjne dla dzieci i młodzieży, lekcje biblioteczne, spotkania klubu seniora, zajęcia w ramach działalności Sali nowych technologii Youmedia, spotkania autorskie, konkursy, turnieje, spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki, kursy komputerowe, szkolenia specjalistyczne, zajęcia dla seniorów oraz wiele innych.

Działalność na rzecz bibliotek publicznych powiatu grodziskiego

Z dniem 01.10.2008 roku Biblioteka Publiczna Gminy Grodzisk Mazowiecki objęła zadania powiatowej biblioteki publicznej dla powiatu grodziskiego w województwie mazowieckim.
Na mocy porozumienia określone zostały obszary współpracy. Realizacja zadań obejmuje pomoc merytoryczną i instruktażową. Zadaniem na które kładziemy szczególny nacisk jest gromadzenie, opracowanie i udostępnianie zbiorów regionalnych. Gromadzone materiały regionalne są poddawane digitalizacji i udostępniane w Grodziskiej Bibliotece Cyfrowej.

Wizja i Misja Biblioteki

W celu kontynuacji dalszego harmonicznego rozwoju Biblioteki została określona wizja i misja Biblioteki oraz wytyczone główne cele strategiczne, jakie chcemy osiągnąć w najbliższych latach.

Wizja Biblioteki

Biblioteka nowoczesną przestrzenią, miejscem codziennych spotkań ludzi.

Misja Biblioteki Publicznej

Misją Biblioteki Publicznej Gminy Grodzisk Mazowiecki jest dążenie do profesjonalnego poziomu świadczonych usług poprzez:

- racjonalne gromadzenie, merytoryczne opracowywanie różnorodnych zbiorów (w tym m.in. książek, zbiorów multimedialnych, gier planszowych, materiałów o charakterze regionalnym),
- promowanie szeroko pojętej kultury z naciskiem na tradycje narodowe i regionalne,
- zapewnienie dostępu do informacji,
- dążenie do zadowolenia czytelników z realizowanych działań przez Bibliotekę,
- wyrabianie nawyków czytelniczych najmłodszych dzieci poprzez bogaty zasób zbiorów i atrakcyjną ofertę kulturalno-edukacyjną dla rodzin z dziećmi.
- umożliwienie osobom starszym i osobom z niepełnosprawnościami pełnego dostępu do świadczonych usług oraz poprawa dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej,
- podnoszenie w społeczności lokalnej poziomu wiedzy i umiejętności korzystania z nowoczesnych technologii,
- dbanie o rozwój pracowników biblioteki oraz utrzymanie ergonomicznych warunków pracy,
- tworzenie przyjaznej atmosfery w miejscu pracy oraz w relacjach z klientami i partnerami.

II. Analiza SWOT

Strategia Rozwoju Biblioteki Publicznej Gminy Grodzisk Mazowiecki na lata 2025-2030, jest ideogramem przyszłych czynności z uwzględnieniem aktualnych szans, możliwości dalszego rozwoju oraz uświadomieniem zagrożeń pojawiających się w otoczeniu.

Silne strony	**Słabe strony**
○ dobra lokalizacja biblioteki, ○ dobra opinia wśród użytkowników, ○ zbiory dostosowane do potrzeb środowiska, ○ wolny dostęp do zbiorów, ○ profesjonalna obsługa czytelnika, ○ dostęp do komputera, urządzeń preferencyjnych, Internetu, wi-fi ○ własna strona WWW, profile na portalach społecznościowych, ○ dostępny on-line katalog zbiorów ○ przyjazna aranżacja wnętrza, ○ zaangażowana i kompetentna kadra, ○ godziny otwarcia dostosowane do potrzeb użytkowników, ○ otwartość na zmiany, innowacje, ○ dobra organizacja pracy, uporządkowane procedury wewnętrzne, ○ dobra współpraca z lokalnymi mediami, instytucjami, ngo ○ pozytywny wizerunek biblioteki wśród organów nadzorujących ○ szeroka oferta kulturalno-edukacujna dla różnych grup wiekowych i osób o różnych zainteresowaniach, ○ umiejętność pozyskiwania zewnętrznych środków ○ partnerstwa lokalne, ○ realizowanie innowacyjnych projektów ○ szkolenia pracowników, ○ biblioteka widoczna na zewnątrz, ○ pełnienie przez Bibliotekę funkcji "trzeciego miejsca",	○ ograniczenia lokalowe w stosunku do rosnącej liczby użytkowników, ich potrzeb oraz prowadzonej działalności kulturalno-edukacyjnej biblioteki, ○ zbyt mały stan zatrudnienia w stosunku do zwiększającej się liczby czytelników i osób korzystających z oferty biblioteki

Szanse	Zagrożenia
○ możliwość polepszenia warunków lokalowych filii poprzez tworzenie nowych obiektów i modernizacja istniejących ○ zwiększenie powierzchni biblioteki głównej poprze adaptację przestrzeni Mediateki; ○ dynamiczny rozwój gminy, rozwój inwestycji, ○ wzrost liczby mieszkańców, ○ udział w kulturalnych imprezach lokalnych na wzmocnienie pozycji biblioteki, ○ wzmocnienie sieci bibliotecznej w powiecie, ○ dobra współpraca z samorządem gminnym i powiatowym, docenienie roli Biblioteki przez władze samorządowe ○ realizacja koncepcji rozbudowy oferty edukacyjnej dla środowisk lokalnych ○ promocja Biblioteki w środowisku.	○ zmiany ustawowe – brak przepisów resortowych ○ brak identyfikacji działań ze względu na dużą liczbę miejsc kulturotwórczych w gminie, ○ niedostateczny budżet na realizację zadań statutowych w stosunku do zwiększającej się liczby użytkowników, ○ brak możliwości zatrudnienia osób z przygotowaniem branżowym (bibliotekarz systemowy, informatyk, edukator) ze względu na niskie wynagrodzenia, ○ zmniejszenie liczby użytkowników Biblioteki spowodowane przez czynniki zewnętrzne. ○ Wypalenie zawodowe pracowników

III. Kierunki rozwoju Biblioteki na lata 2025-2030 w oparciu o nakreślone cele strategiczne.

Dla urzeczywistniania zakreślonej wizji rozwoju Biblioteki Publicznej Gminy Grodzisk Mazowiecki przyjmujemy następujące, równorzędne cele strategiczne:

I. – INFRASTRUKTURA BIBLIOTECZNA

cel strategiczny: Zapewnienie przyjaznej dla mieszkańców przestrzeni i nowoczesnej infrastruktury bibliotecznej.

Cele operacyjne w ramach celu strategicznego:	Działania	Termin realizacji	Efekty, rezultaty
1	2	3	4
Rozbudowa filii nr 2 (Pawilon Kultury)	1. Przygotowanie programu funkcjonalno-użytkowego 2. Pozyskanie środków zewnętrznych.	2025-2026	1. Filia nr 2 zaspokoi potrzeby mieszkańców okolicznych osiedli w zakresie edukacji, kultury, a także innych form rozrywki. 2. Stanie się miejscem spotkań, spędzania wolnego czasu, rozwijania zainteresowań. 3. Utworzenie strefy malucha i strefy młodych 4. Poprawa warunków pracy dla pracowników
Utworzenie filii bibliotecznej w Książenicach	3. Przygotowanie programu funkcjonalno-użytkowego 4. Pozyskanie środków zewnętrznych.	2025-2026	1. Nowa filia zaspokoi potrzeby mieszkańców Książenic oraz okolicznych miejscowości w zakresie dostępu do książek i oferty biblioteki. 2. Stanie się miejscem spotkań, spędzania wolnego czasu, rozwijania zainteresowań.
Zmiana strategii udostępniania zbiorów poprzez rozbudowę sieci książkomatów i alternatywnych form udostępniania zbiorów (zakup bibliobusa)	1. Pozyskanie środków zewnętrznych 2. Wdrożenie rozwiązań systemowych	2025-2030	1. Zwiększenie dostępności do zbiorów Biblioteki poprzez rozbudowanie sieci książkomatów i alternatywnych form udostępniania zbiorów poprzez zwiększenie wypożyczonych (bibliobus)
Adaptacja Mediateki	Utworzenie nowych stref bibliotecznych	2025-2030	1. Zwiększenie powierzchni aktywności bibliotecznej 2. Wprowadzenie nowych form interaktywności dla mieszkańców oferta włączająca.

II. - SIEĆ BIBLIOTECZNA

cel strategiczny: Stworzenie adekwatnej sieci bibliotecznej o wysokim standardzie

Cele operacyjne w ramach celu strategicznego:	Działania	Termin realizacji	Efekty, rezultaty
1	2	3	4
Zapewnienie mieszkańcom powiatu dogodnego dostępu do sieci bibliotecznej.	1. Analiza rozmieszczenia placówek bibliotecznych w powiecie 2. Przygotowanie mapy potencjalnych punktów placówek bibliotecznych w powiecie grodziskim.	2025-2030	1. Poprawa jakości oferowanych usług bibliotecznych w powiecie grodziskim. 2. Zwiększenie dostępności do oferty biblioteki
Wzmocnienie lokalnej sieci bibliotecznej	1. Analiza lokalnej sieci punktów placówek bibliotecznych w gminie Grodzisk Mazowiecki 2. Zakup bibliobusa, 3. Rozszerzenie sieci książkomatów 4. Utworzenie punków bibliotecznych dostosowanych do zmieniającej się struktury przestrzennej gminy	2025-2030	1. Zwiększenie dostępności do zbiorów biblioteki 2. Promocja biblioteki

III.– ZBIORY BIBLIOTEKI

cel strategiczny: Poprawa jakości zbiorów bibliotecznych w kierunku podnoszenia ich atrakcyjności, aktualności i zabezpieczenia

Cele operacyjne w ramach celu strategicznego:	Działania	Termin realizacji	Efekty, rezultaty
1	2	3	4
Efektywna polityka gromadzenia zbiorów	1. Zwiększenie w budżecie środków na zakup nowości. 2. Stałe monitorowanie poziomu wykorzystania zasobów, atrakcyjności oraz trafności zakupu nowości do Biblioteki 3. Bieżąca selekcja książek zniszczonych, zdezaktualizowanych i niepoczytnych.	2025-2030	1. Uatrakcyjnienie oferty zbiorów, 2. Poprawa dostępności zbiorów dla czytelników, 3. Zwiększenie wykorzystania zbiorów poprzez dostosowania do potrzeb użytkowników. 4. Zwiększenie liczby czytelników
Zabezpieczenie zbiorów	1. Systematyczna konserwacja zbiorów, 2. Wdrożenie zabezpieczenia zbiorów systemem antykradzieżowym w filiach.	2025-2030	1. Podniesienie estetyki zbiorów, 2. Zabezpieczenie zbiorów Biblioteki przed nadmiernym zniszczeniem, 3. Zabezpieczenie zbiorów przed kradzieżą,

cel strategiczny: Doskonalenie opracowania zbiorów i ich dystrybucji

Cele operacyjne w ramach celu strategicznego:	Działania	Termin realizacji	Efekty, rezultaty
1	2	3	4
Udoskonalenie systemu opracowania zbiorów.	1. Zwiększanie zatrudnienia na stanowiskach bibliotekarskich opracowujących zbiory, 2. Przeprowadzenie reklasyfikacji zbiorów (utworzenie magazynu audiobooków, wyodrębnienie nowych działów) 3. Aktualizacja opisów bibliograficznych zbiorów.	2025-2030	1. 2. Księgozbiór spersonalizowany pod potrzeby użytkowników, 3. Intuicyjny dostęp do zbiorów.

cel strategiczny: organizacja biblioteki cyfrowej

Cele operacyjne w ramach celu strategicznego:	Działania	Termin realizacji	Efekty, rezultaty
1	2	3	4
Tworzenie biblioteki cyfrowej zbiorów regionalnych	1. podpisywanie umów licencyjnych z autorami publikacji regionalnych, 2. digitalizacja zbiorów 3. udostępnianie w sieci publikacji cyfrowych	2025-2030	1. udostępnienie zbiorów cyfrowych poprzez stronę internetową biblioteki (katalog online), 2. zabezpieczenie materiałów regionalnych poprzez udostępnianie cyfrowych kopi, 3. zwiększenie użytkowników Biblioteki poprzez rozszerzoną ofertę publikacji.

IV. CZYTELNICY

cel strategiczny: przygotowanie oferty dla obecnych i potencjalnych użytkowników Biblioteki

Cele operacyjne w ramach celu strategicznego:	Działania	Termin realizacji	Efekty, rezultaty
1	2	3	4
Badanie i wdrażanie aktualnych trendów czytelnictwa	Badanie potrzeb i oczekiwań użytkowników biblioteki oraz mieszkańców (za pomocą ankiet, wywiadów, obserwacji oraz dostępnych w bibliotece statystyk) .	2025-2030	1. rozpoznanie potrzeb użytkowników, 2. dostosowanie zakupów/oferty do rzeczywistych potrzeb użytkowników, 3. wdrożenia nowych usług

Udoskonalenie obsługi użytkowników biblioteki	1.dostosowanie działań biblioteki do aktualnych trendów czytelniczych, 2. stworzenie dogodnego dostępu do zbiorów bibliotecznych (logistyka), 3. rozszerzenie dostępu do zbiorów poprzez różne formy	2025-2030	1. Zapobieganie tendencji spadkowej czytelnictwa, 2. wzrost liczby czytelników, 3. zwiększenie dostępności,

cel strategiczny: zwiększenie zakresu usług udostępniania zbiorów

Cele operacyjne w ramach celu strategicznego:	Działania	Termin realizacji	Efekty, efekty
1	2	3	4
Rozszerzenie oferty/ usług dla osób z niepełnosprawnościami	1. dostosowywanie oferty bibliotecznej 2. Zakup infrastruktury wspomagającej dla osób z niepełnosprawnościami 3. Wprowadzenie cichych godzin 4. Pozyskanie środków zewnętrznych	2025-2030	1. wprowadzenie oferty bibliotecznej dla osób z niepełnosprawnościami, 2. nawiązanie współpracy ze stowarzyszeniami wspierającymi osoby z niepełnosprawnościami
Udostępnianie zbiorów poprzez nowe kanały dystrybucji	1. Rozszerzenie usługi książkomatów w innych miejscowościach gminy. 2. Zakup bibliobusa	2025-2030	1. zwiększenie dostępności zbiorów, 2. zwiększenie czytelnictwa.
Zwiększenie dostępności do zbiorów bibliotecznych	Zakup infokiosków, książkomatów, bibliobusa rozszerzenie oferty mobilna biblioteka.	2025-2030	1. zwiększenie dostępności zbiorów, 2. zwiększenie informacji o zbiorach

V.– KOMPUTERYZACJA I INFORMATYZACJA

cel strategiczny: Usprawnienie wszystkich procesów bibliotecznych

Cele operacyjne w ramach celu strategicznego:	Działania	Termin realizacji	Efekty, rezultaty
1	2	3	4
Modernizacja sprzętu komputerowego	1. Inwentaryzacja sprzętu komputerowego 2. Zaplanowanie środków na zakup sprzętu 3. Zakup sprzętu i oprogramowania	2025 - 2030	1. Poprawienie jakości obsługi czytelników 2. Usprawnienie prac bibliotecznych 3. Zmniejszenie częstotliwości awarii i umożliwienie płynności pracy
Zagęszczenie sieci Hot-Spot dla użytkowników oraz access pointów dla pracowników	1. Zakup dodatkowych urządzeń/ routerów, które spełniają wymagania aktualnego systemu sieci bezprzewodowej zarówno dla użytkowników jak i pracowników biblioteki	2025 – 2030	1. Wyeliminowanie martwych punktów bez zasięgu wifi w Bibliotece 2. Dzięki poszerzeniu i rozpropagowaniu sieci hot-spot wśród użytkowników biblioteki zyskamy możliwość łatwej kontroli ruchu sieciowego.

Wprowadzenie środowiska logowania dla pracowników, ujednolicenie zarządzania systemem informatycznym w Bibliotece	1. Zakup usługi domenowej, która pozwoli na odpowiednie centralne zarządzanie komputerami, zapewni bezpieczeństwo logowania do komputera z dowolnego miejsca w placówkach biblioteki oraz w przypadku pracy zdalnej	2025 – 2030	1. Zapewnienie odpowiedniej platformy zapewni prostotę w komunikacji między pracownikami 2. Ujednolicenie systemu logowania pozwoli na łatwiejsze zarządzanie komputerami w Bibliotece
Wprowadzenie systemu Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją	1. Zakup i wdrożenie programu do obsługi EZD	2025 – 2030	1. Cyfryzacja dokumentów 2. Elektroniczne repozytorium dokumentów

INFORMACJA I KOMUNIKACJA

cel strategiczny: budowanie dobrego wizerunku Biblioteki poprzez zintegrowany system komunikacji i informacji.

Cele operacyjne w ramach celu strategicznego:	Działania	Termin realizacji	Efekty, rezultaty
1	2	3	4
Ustalenie przejrzystej komunikacji wewnętrznej.	1. usystematyzowanie kanałów komunikacji wewnętrznej. 2. ustalenie systemu rozpowszechniania informacji wewnętrznej. 3. wypracowanie dwukierunkowego procesu komunikacji	2025 – 2030	1.Wzmocnienie spójności działania, 2. budowanie zaangażowania pracowników, 3.tworzenie płaszczyzny współpracy, 4.zwiększenie wiedzy pracowników o działaniach, celach, zadaniach realizowanych w bibliotece, 5.rzetelna informacja zmniejsza zjawisko niedopowiedzeń -wzbudza zaufanie.
Poprawa komunikacji zewnętrznej	1.wybór narządzi i metod komunikowania się i informowania z otoczeniem zewnętrznym 2.opracowanie strategii PR	2025 – 2030	1. sprawny system wymiany informacji z otoczeniem z jednej strony przyczyni się do lepszego postrzegania Biblioteki, a z drugiej strony do szybkiego reagowania na spadek zaufania/satysfakcji/szumu informacyjnego.
Zdiagnozowanie potrzeb obecnych i potencjalnych użytkowników Biblioteki	1.badanie oczekiwań/satysfakcji klientów z oferowanych usług (ankiety, sondaże), pomiar relacji jakie zachodzą pomiędzy pracownikami Biblioteki, a klientami, pomiar jakości komunikacji i skuteczności wykorzystywanych kanałów komunikacyjnych. 2.przeprowadzenie diagnozy społecznej w relacji: biblioteka - przestrzeń publiczna- otwarta- nieograniczona, łącząca pokolenia.	2025 – 2030	1. wyniki badań ankietowych, sondażowych pozwolą na dostosowanie pracy, organizacji i zarządzania Biblioteki do oczekiwań mieszkańców. 2. przyczynią się do podniesienia poziomu usług.

VII. PROMOCJA, EDUKACJA, KULTURA, PARTNERSTWO

cel strategiczny: Promocja

Cele operacyjne w ramach celu strategicznego:	Działania	Termin realizacji	Efekty, rezultaty
1	2	3	4
Wypracowanie jednolitej strategii działań promocyjno-marketingowych	1. Opracowanie procedur wewnętrznych planowania, komunikacji i koordynacji działań promocyjnych. 2. Wypracowanie jednolitej linii produktów: logo, plakaty, gadżety i profesjonalne ich wykonanie. 3. Opracowanie działań zmierzających do utrwalania marki Biblioteki w świadomości odbiorców poprzez nabywanie przez nich gadżetów biblioteki. 4. Opracowanie programu lojalnościowego, systemu zniżek, bonusów i innych korzystnych warunków współpracy. 5. Opracowanie strategii działań włączających w promocję biblioteki sztuczną inteligencję i androidy. 6. Włączanie się w ogólnopolskie programy, konferencje i szkolenia (także w roli prowadzących i prelegentów)	2025-2030	1.świadoma promocja Biblioteki, 2. koordynacja procesu komunikacji i informacji w zakresie promocji Biblioteki, 3. rozpoznawalność, kształtowanie, pozytywnego wizerunku i umocnienie marki, 4. poprawa sytemu wewnętrznej i zewnętrznej informacji wizualnej, 5. poprawa systemu wewnętrznej i zewnętrznej komunikacji, 6. utwierdzanie w świadomości odbiorców nowoczesnego wizerunku Biblioteki, 7. podnoszenie liczby odbiorców biblioteki, poprzez zwiększanie atrakcyjności Biblioteki, 8. wzmacnianie marki Biblioteki w środowisku lokalnym i ogólnopolskim.
Przeprowadzenie kampanii reklamowej.	1. przygotowanie działań promujących Bibliotekę z wykorzystaniem wszystkich z dostępnych mediów 2. zastosowanie reklamy miejskiej (bilbordy, reklama świetlna, reklama na książkomatach) 3. zastosowanie reklamy mobilnej 4. reklama poprzez druki (plakaty, ulotki), gadżety 5. promocja biblioteki poprzez sztuczną inteligencję i androidy 6. wzmocnienie bezpośrednich i personalizowanych form komunikacji (marketing szeptany, bezpośredni kontakt z klientem w placówkach bibliotecznych)	2025-2030	1. rozszerzenie informacji o Bibliotece 2. Biblioteka widoczna „na ulicy, w mieście, w gminie”. 3. zwiększenie liczby użytkowników Biblioteki 4. zwiększenie widoczności Biblioteki w mediach internetowych 5. silniejsze związanie odbiorców Biblioteki z instytucją utwierdzanie w świadomości odbiorców nowoczesnego wizerunku Biblioteki, przełamywanie stereotypów

Zorganizowanie 80- lecia Biblioteki	1. powołanie koordynatora obchodów. 2. ustalenie programu obchodów 3. opracowanie planu stworzenia projektu i realizacji jubileuszowego muralu	2025-2026	1. publikacja o Bibliotece z okazji 80-lecia Biblioteki 2. spotkanie (wydarzenie) z okazji jubileuszu Biblioteki 3. wykonanie muralu miejskiego z okazji jubileuszu Biblioteki 4. wykonanie gadżetów jubileuszowych 5. docenienie odbiorców najbardziej związanych z Biblioteką
Wzmocnienie współpracy z mediami	1. prowadzenie audycji radiowej, 2. informowanie lokalnych mediów o realizowanych zadaniach (aktualizowanie bazy mediów współpracujących z Biblioteką), 3. udział w wywiadach, programach w mediach lokalnych i ogólnopolskich 4. zapraszanie przedstawicieli mediów na wydarzenia oraz spotkania informacyjne	2025-2030	1. poszerzenie grona odbiorców, 2. nowe kanały informacyjne, 3. zwiększenie liczby czytelników i użytkowników Biblioteki 4. możliwość osiągnięcia stosunkowo dużego zasięgu w grupach docelowych 5. wzmacnianie nowoczesnego wizerunku Biblioteki w środowisku lokalnym i w skali ogólnopolskiej

cel strategiczny: Edukacja

Cele operacyjne w ramach celu strategicznego:	Działania	Termin realizacji	Efekty, rezultaty
1	2	3	4
Przygotowanie oferty zajęć edukacyjnych wspierających proces nauki.	1. Opracowanie oferty zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z placówek oświatowych na terenie gminy. 2. Nawiązanie współpracy z państwowymi instytucjami kultury realizującymi programy edukacyjne. 3. Pozyskanie zewnętrznych środków na działania edukacyjno - kulturalne	2025-2030	1. podniesienie jakości ofert edukacyjnych szkół, 2. zwiększenie możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży, 3. zwiększenie liczby użytkowników biblioteki.
Przygotowanie oferty zajęć dla dzieci i młodzieży w formie edukacji pozaszkolnej.	1. Opracowanie oferty aktywnych zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, 2. Pozyskanie zewnętrznych środków na działania edukacyjno – kulturalne 3. Podjęcie współpracy z edukatorami lub placówkami zewnętrznymi.	2025-2030	1. postrzeganie Biblioteki jako „trzeciego miejsca” 2. możliwość realizowania pomysłów, rozwijanie przedsiębiorczości, kreatywności, zainteresowań, pasji ludzi młodych, 3. oferta dla grupy uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi 4. zwiększenie liczby użytkowników,

Propozycja edukacji ustawicznej w formule uczenia się przez całe życie (andragogika).	1. Analiza potrzeb mieszkańców, 2. organizowanie szkoleń, kursów dających nowe umiejętności (kwalifikacje) np. aktywności zawodowej, nowych technologii, 3. nawiązanie współpracy z instytucjami realizującymi programy społeczne, 4. dostosowanie oferty dla seniorów	2025-2030	1. przygotowanie oferty spersonalizowanej, 2. rozwój osobisty i prospołeczny dorosłych mieszkańców gminy, 3. poprawa psychofizyczna kondycji osób starszych i wykluczonych,
Rozszerzenie oferty nowych technologii (strefa YouMedia)	1. zainicjowanie spotkań z młodzieżą dotyczących ich potrzeb w zakresie wspierania rozwoju w ramach IT. 2. Wdrażanie nowych urządzeń i technologii takich jak VR i AI, IoT czy rozwiązań cyberbezpieczeństwa.	2025-2030	1. Biblioteka postrzegana jako lider nowoczesnych technologii 2. Atrakcyjna oferta dla młodzieży,

cel strategiczny: Kultura

Cele operacyjne w ramach celu strategicznego:	Działania	Termin realizacji	Efekty, rezultaty
1	2	3	4
Przygotowanie oferty kulturalnej skierowanej do każdej grupy wiekowej	1. przygotowanie stałych, cyklicznych wydarzeń kulturalnych, 2. przygotowywanie okazjonalnych, rocznicowych wydarzeń kulturalnych	2025-2030	1. wzbogacenie oferty Biblioteki, 2. zwiększenie udziału mieszkańców w ofercie kulturalnej gminy, 3. wybór biblioteki jako miejsca spędzania czasu wolnego
Zwiększenie udziału mieszkańców w kulturze.	1. Zachęcanie mieszkańców do realizowania swoich pomysłów, projektów w obszarze kultury w Bibliotece. 2. Zachęcanie do wspólnych działań miejscowych instytucji, stowarzyszeń NGO z Biblioteką.	2025-2030	1. wzmocnienie roli Biblioteki w środowisku lokalnym, 2. wzrost zainteresowania i aktywności mieszkańców wokół Biblioteki,

cel strategiczny: Biblioteka partnerem w środowisku lokalnym

Cele operacyjne w ramach celu strategicznego:	Działania	Termin realizacji	Efekty, rezultaty
1	2	3	4
Wzmocnienie roli Biblioteki jako partnera w środowisku lokalnym	1. inicjowanie spotkań partnerskich 2. wspieranie partnerów w działaniach	2025-2030	1. podział zadań, wsparcie partnerskie 2. aktywizacja środowiska lokalnego 3. podniesienie rangi biblioteki w środowisku lokalnym.

Wzmacnianie działalności wolontariatu bibliotecznego	1. poszerzanie działań wolontariatu bibliotecznego, 2. propagowanie wolontariatu bibliotecznego,	2025-2030	1. wspieranie działań bibliotecznych przez wolontariuszy, 2. zwiększanie zaangażowania o nowe aktywności
Zwiększenie aktywności biblioteki w ogólnopolskim środowisku bibliotekarskim	1. Udział w programach, projektach, dotacjach dla bibliotek, 2. podtrzymywanie współpracy z bibliotekami w kraju i zagranicą.	2025-2030	1. Promocja Biblioteki na skalę kraju i poza jego granicami, 2. budowanie pozytywnej opinii o Bibliotece i Gminie Grodzisk Mazowiecki.

VIII. ORGANIZACJA PRACY i ZARZĄDZANIE

cel strategiczny: Zapewnienie właściwej organizacji pracy i zarządzania

Cele operacyjne w ramach celu strategicznego:	Działania	Termin realizacji	Efekty, rezultaty
1	2	3	4
Analiza struktury organizacyjnej Biblioteki w związku z rozwojem gminy.	1. Przeprowadzenie analizy rozmieszczenia placówek bibliotecznych w gminie w stosunku do rozwoju demograficznego gminy. 2. Podjęcie działań wyrównujących dostęp do materiałów bibliotecznych i oferty.	2025-2030	1. Zaspokojenie potrzeb czytelniczych mieszkańców,
Aktualizacja aktów prawnych	1. Śledzenie zmian w przepisach (ustawy, rozporządzenia) 2. wprowadzanie aktualizacji wewnętrznych procedur, 3. wprowadzenie EZD	2025-2030	1. zapobieganie nieprawidłowościom, 2. poprawa efektywności pracy poprzez stosowanie procedur,
Polityka kadrowa zmierzająca do zbudowania wysoko wykwalifikowanego zespołu	1. zdiagnozowanie potrzeb pracowników biblioteki w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych 2. umożliwienie pracownikom uczestniczenia w szkoleniach, warsztatach i konferencjach, 3. organizowanie szkoleń w Bibliotece,	2025-2030	1. stymulowanie aktywności zawodowej pracowników. 2. opracowanie kryteriów motywowania i oceny pracowników na poszczególnych stanowiskach pracy 3. zwiększenie liczby osób zaangażowanych w innowacyjne przedsięwzięcia. 4. wymiana doświadczeń zdobytych podczas szkoleń, warsztatów i na konferencjach

cel strategiczny: Zabezpieczenie dla Biblioteki finansowania działań bieżących i inwestycyjnych.

Cele operacyjne w ramach celu strategicznego:	Działania	Termin realizacji	Efekty, rezultaty
1	2	3	4
Prowadzenie prawidłowej polityki finansowej Biblioteki.	1. Przygotowywanie planu budżetu zgodnie z planem działania na dany rok, przyjętą polityką finansową gminy Grodzisk Mazowiecki oraz powiatu grodziskiego (zgodnie z zawartym porozumieniem). 2. współpraca z samorządem poprzez analizę wydatków, 3. przygotowanie kalendarza wydarzeń i źródeł finansowania tych wydarzeń.	2025-2030	1. stabilizacja wydatkowania zgodnie z planem budżetowym, 2. Zapewnienie płynności finansowej.
Pozyskiwanie środków finansowych ze źródeł zewnętrznych	1. udział w projektach krajowych i zagranicznych, 2. Wypracowanie środków własnych poprzez rozszerzenie działalności gospodarczej 3. nawiązanie współpracy z instytucjami i firmami wspierającymi działalność Biblioteki (umowy sponsoringowe, Mecenasi Kultury). 4. Utrzymanie współpracy z firmą windykacyjną	2025-2030	1. zwiększanie możliwości realizacji zadań poprzez pozyskiwanie dodatkowych środków, 2. zwiększenie oferty na konkretne działania (realizacja działań w ramach projektów).

VIII. SYSTEM WDROŻENIA I MONITOROWANIA

⇒ Strategia powstała przy współudziale wszystkich pracowników Biblioteki.

⇒ Wdrożenie Strategii następuje poprzez *Zarządzenie* dyrektora Biblioteki.

⇒ Pracownicy zapoznają się z treścią Strategii, uwzględniając jej postanowienia w swoich planach pracy.

⇒ Wdrożenie Strategii będzie polegać na monitorowaniu, ocenie i upowszechnianiu.

⇒ Monitoring strategii umożliwi bieżącą ocenę realizacji planów i zadań oraz osiągania celów, prognozowanie ewentualnych zmian warunków realizacji czy dokonanie bieżących korekt i poprawek.

⇒ Spodziewanym efektem wdrożenia *Strategii Rozwoju Biblioteki Publicznej Gminy Grodzisk Mazowiecki* jest wytyczenie kierunków rozwoju Biblioteki na lata 2025-2030 w oparciu o cele i zadania zawarte w Statucie Biblioteki.

⇒ Realizacja niektórych celów wymaga możliwości prawnych, odpowiednich środków finansowych oraz jest uzależniona od decyzji innych osób.

⇒ Raporty z realizacji Strategii będą przedstawiane w sprawozdaniach rocznych.